

Gospodarski Glasnik

za Štajersko.

List za gospodarstvo in umno kmetijstvo.

Izdaja ces. kr. kmetijska družba na Štajerskem.

List velja na leto 4 krone.

Udje družbe prispevajo na leto 2 kroni.

Udje dobé list zastonj.

Vsebina: Oznaniilo. — Položaj na živinskem trgu. — Kako pomagamo živini, če primanjkuje krma. — Dveletno poskusno gnojenje travnikov na Štajerskem. — Detelja in gnojila. — Grablje za košnjo in žetev za eno konjsko moč. — Perutninarški list: Katere zapiske rabimo pri vzreji? — Iz razprav osrednjega odbora c. k. kmetijske družbe na Štajerskem. — Dokaz. — Zadruga: Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem. — Uradno. — Tržna poročila. — Oznaniila. — Priloga: Poročilo kalijevega sindikata „O gnojenju ozimne rži in pšenice z umetnimi gnojili“.

Št. 2623/08.

Gospod Julij Zentner, c. kr. okrajni logar v p. v Mariboru, nam je 18. julijat. m. naznanil, da ne more imeti logarskih predavanj, ker ga je upravni odbor meščanske korporacije mesta Kamnik na Kranjskem poklical tje kot nadlogarja. Naznanjamo to vsem interesentom in prosimo, naj se ne pošilja prošenj za delegiranje omenjenega gospoda k predavanjem.

Osrednji odbor c. kr. štajerske kmetijske družbe.

Položaj na živinskem trgu.

Položaj na avstrijskem živinskem trgu, ki se drži že dolgo časa nespremenjen, lahko imenujemo zelo nezadovoljiv. Cena živine je tako padla, da se z izkupičkom živinorejcu nikakor ne izplača reja in pitanje. Na sejmi v Gradcu, ki je vendar za alpske dežele zelo odločilen, smo videli v zadnjem času toliko živine, kakor še nikdar prej; tudi na dunajski sejem so je toliko prignali, da je je bilo daleč preveč. Vsled tega je seveda morala cena živine vedno bolj in bolj padati.

Kako neugodne so sedaj na dunajskem sejmu razmere za prodajo živine, se vidi iz naslednjega pregleda, ki temelji na strokovnih računih in ki kaže živinske cene drugega junijevega tedna letos in lani ter jih primerja. Pri tem pa ne smemo prezreti, da je bila cena živine drugega junijevega tedna leta 1907. mnogo nižja kakor pa junija 1906. ali v začetku leta 1907.

Plačevali so:

	2. junijevega tedna 1907	1908	Razloček
Za		po K za 100 kg.	
ogrske pitane vole	58—98	50—93	—8 do 5
gališke „	70—90	64—86	—6 „ 4
nemške „	74—97	62—94	—12 „ 3
izjemna cena za			
pitane vole . .	99—104	95—98	—4 „ 6
bike	71—82	64—74	—7 „ 12
bivole	58—66	44—52	—14 „ 14
suho živino . .	50—70	45—63	—5 „ 7

Iz tega pregleda vidimo, da se je pri navadni sejmski živini cena na spodaj znižala še za 12 K pri meterskem stotu v nasprotju z živinskimi cenami v juniju lanskega leta.

Vidimo torej, da je živina naravnost izgubila skoro vso vrednost in da gre to tako daleč, da se pritožujejo celo že trgovci, ki so se nekdanj trdovratno upirali naši zahtevi, da se na sejmu kolikor mogoče omeji inozemska konkurenca.

Danes pa ravno oni trgovci odkrito priznavajo škodljivost te inozemske konkurence.

Tako n. pr. opozarja „Wiener Approvisionierungszeitung“, da trpijo s tem, da neprestano pada cena živine na živinskih sejmi, da trpijo vsled tega ne le živinorejci, ampak tudi oni, ki z živino tržijo. Ona piše:

„Te nizke cene so, če že ne pod, vsaj jako blizu one meje, pri kateri ne dobi živinorejec nobenega povračila za svoj trud, kaj še le dobiček. Pravilno živinotržstvo pa je zadel najhujši udarec s tem, da so živinotržci in mešetarji po poklicu, ker je cena zadnje mesece vedno padala, imeli na vseh večjih sejmi po državi velike izgube, kar jim je zelo škodilo in jih včasih naravnost uničilo. Taki slučaji so se godili posebno na Ogrskem.“

Pod temi razmerami se moramo pač vprašati, ali bi se sedanji položaj s tem, da bi se dovolil uvoz žive živine iz balkanskih dežel, kaj zboljšal. Dasi zastopamo prosto trgovino in smo odločni nasprotniki vsake omejitve proste trgovine, vendar si ne moremo misliti, da bi se razmere s tem, da bi se uvedlo 50.000—70.000 glav žive živine, za avstrijsko živinorejo, za tuzemske konzumente in producente mogle v čemer koli zboljšati. Mi trdimo celo, da bi se s tem, če bi se uvedlo 35.000 glav zaklane živine in 70.000 glav zaklanih svinj iz Srbije, cene na mesnih trgih po naših velikih mestih zelo pokvarile, ne da bi potem naši meščani dobili cenejše meso, kakor ga dobijo n. pr. sedaj v veliki dunajski mestni klavnici.

List govori potem, kako so se razmere za naš izvoz poslabšale, konstatira, da izdelujemo res več, ko rabimo in pritrdi, da se živina in meso več ponujata, ko kupujeta. Piše namreč:

„Neugodna konstelacija pri izvozu živine se tiče najprej in pred vsem Galicije, ki je zaradi spremenjenih razmer, ker gre jako malo živine sedaj iz nje v Nemčijo, prisiljena, poslati svojo živino na tuzemske sejme. Na teh sejmi pa je iz istih vzrokov, ker namreč trgovci ne morejo več pošiljati svoje živine kam

drugam, n. pr. v Nemčijo, že tako zelo mnogo živine. Tako se vedno več živine ponuja v nakup in popolnoma naravno je, da mora cena živini v isti meri navedovati. Doživeli smo v zadnjem času v tem oziru zelo poučne slučaje. Prignalo se je živine mogoče enako število kakor v prejšnjih časih, recimo pred dvema letoma, a stotine glav se je moralo zopet odgnati neprodanih, ker ni bilo nobenih kupcev, dasi je bila cena tako nizka. Zgodilo se je celo, da se je prignalo malo, celo manj živine ko drugekrat, a tudi ta se ni prodala, ker se je rabi vedno manj. Taki slučaji niso bili ravno redki.

Ta dejstva so nam na eni strani dokaz, da priredimo doma dovolj živine za našo potrebo in da dosežemo celo preostanek, ki bi se lahko izvažal v inozemstvo, ne da bi bili s tem naši mesojedci na kak način prikrajšani. Izvažali pa bi je lahko mnogo več, kakor je izvažamo, odkar veljajo nove carinske določbe. Na drugi strani pa je prevelika množina živine na sejmi zakrivila, da so cene tako padle, kakor smo ravno prej opisali. Krakovska kmetijska družba je namreč v posebni vlogi, ki jo je poslala poslancem poljskega kola v državnem zboru, povedala, da se sedaj komaj vrnejo stroški za produkcijo, da ima večkrat producent še naravnost škodo in da se živinorejci v enomer pritožujejo, da se več ne izplača rediti živino za mesarja. Če pa pade cena živine tako daleč, da se več niti ne povrnejo stroški, potem je naša živinoreja naravnost uničena. To bi bil tudi za dežele, ki so navezane v prvi vrsti na živinorejo, kakor je n. pr. ravno Galicija, tako hud udarec, da bi iz tega lahko nastala prava gospodarska katastrofa.

Če pa stoji sedaj list, ki vendar zastopa druge čase koristi trgovcev in stališče popolnoma proste trgovine, kakor pravi sam in če zaradi tega trdovratno odklanja našo zahtevo po varstvu naše živinoreje pred inozemsko konkurenco, na stališču, da mora priznati našo zahtevo kot popolnoma upravičeno, če se naravnost pridružuje naši zahtevi, potem lahko vidimo, kako silno so žalostne razmere na našem živinskem trgu vplivale na vse udeležene kroge.

K vsem tem razmatranjem pa se pridruži še sledeče. Splošno je znano, da nas solnce letos zelo rado ima in da je

po mnogih krajih Srednje in Spodnje Štajerske huda suša. Sena smo pridelali še manj, ko smo ga upali pridelati, travniki so posmojeni in kmetovavec je že sedaj prisiljen krmiti krmo, ki si jo je vendar pripravil za zimo. To pa vse zaradi tega, ker mu manjka primerne zelene krme.

Že danes lahko vidimo, kaj bo prišlo iz vsega tega. Živinorejci so prisiljeni prodati velik del svoje živine, tako da smo lahko pripravljeni, da bo cena na naših sejnih zelo padla. Doživeli bomo lahko nesrečo, da ji ni bilo že dolgo enake.

Sicer je vzel osrednji odbor naše kmetijske družbe skrb takoj v roke in uvedel obširno zasnovano akcijo, da se bo nesreča, ki nam grozi, po možnosti odvrnila. Vse druge družbe smo naprosili, naj se pridružijo naši akciji in tudi poslancem se je naročilo isto. A celo tedaj če bo vlada poskrbela za vse, da ustreže zahtevam naše kmetijske družbe, bomo vendar z vsemi podporami lahko dosegli komaj del onega, kar bi res radi.

Najvažnejše in najbolj uspešno sredstvo, da obvarujemo našo živinorejo pred nesrečo in da tudi vprašanja aprovizije ne zadenemo občutno, vidimo v tem, da se porabijo vsa sredstva, ki lahko našim živinorejcem olajšajo njihov težaven poklic. Uplivati se mora tako na ceno živine, da se bo živinoreja splačala. Če se v tem oziru ne poskrbi potrebno moramo pričakovati, da se bo kmalu zmanjšala naša živinoreja in potem bi bile tudi one odredbe, ki so se, kar nas zelo veseli, v zadnjem času povzročile za povzdigo naše domače živinoreje, popolnoma brez pomena.

Ta izvajanja bi ne bila popolna, če ne bi opozorili na neko dejstvo, ki v zadnjem času posebno razburja duhove. To je ono kričoče nesoglasje, ki obstoja med ceno živine na eni in ceno mesa na drugi strani. Mesarji so neglede na to, da so se razmere na sejnih v zadnjih letih zelo izpremenile v njihovo korist, ostali pri prejšnjih visokih cenah za meso. S tem pa nalagajo vsem onim, ki meso kupujejo, velike žrtve. Na to danes izrečno opozarjamo in prosimo naše dnevno časopisje, naj tudi opozarja na to dejstvo. Če ne izsilimo s pomočjo javnosti pravičnega razmerja med ceno za živino in ceno za meso, potem je mestno prebivalstvo lahko prepričano, da mu bomo meso še bolj podražili. To bo takoj potem nastopilo, kakor hitro si bo naša živinoreja malo odpomogla. To bo pa tudi mesarje napotilo, one mesarje, ki so zadnjič, ko so se živinske cene zboljšale, zvišali tudi cene za meso, ki pa sedaj, dasi so cene za živino neznansko nizke, vzdržujejo še stare cene, da jih bodo, ko se bo cena živine zvišala, zopet zvišali. In tedaj se bo seveda zopet čula pesem o „oderuških agrarcih“, da ne bodo ljudje videli in spoznali, od kod pravzaprav prihaja zlo.

H. R.

Kako pomagamo živini, če pri- manjkuje krma.

Velikansko število krav, ki so jih prignali zadnjič na graški sejem, nam je jasen dokaz, kake škodljive posledice je že imelo do sedaj pomanjkanje krme. Veliko število živinorejcev se je odločilo,

da prodajo za vsako ceno svojo živino, za katero nimajo krme.

Če pomislimo, kako velikanske izgube trpimo s sedanji cenami in s kakimi žrtvami si bomo morali pozneje nazaj kupovati živino in kako neugodno upliva taka prisilna prodaja na gospodarstvo z gnojem, potem bomo pač prepričani, da je na vsak način bolje, da delamo z vsemi sredstvi nato, da dobimo kak nadomestek za suho krmo in da krmimo živino s tem nadomestkom, dokler še pomanjkanje krme trpi — seveda živina pri tem ne sme stradati — ko pa da živino sedaj naravnost pod nič prodamo. V enem, gotovo zelo času primernem, članku v zadnji številki je opozarjal pisatelj na to, kako zelo važne se pozne setvine kot nadomestek za krmo; k sreči smo imeli v zadnjem času parkrat dež, ki bo gotovo pripomogel, da si bodo pozne setvine opomogle.

Neglede na pozne setvine, ki so gotovo uspešno sredstvo ob času pomanjkanja krme, lahko vsa sredstva, ki se rabijo v takem času, delimo v dve skupini:

1. sredstva, s katerimi ona krmila, ki so nam na razpolago, kolikor mogoče ugodno in uspešno izrabimo;

2. nova sredstva.

V razmerah, kakor jih imamo zdaj, je velikanske važnosti, da zelo dobro in pametno porabimo slamo, kolikor nam je je na razpolago za krmo. Sedaj moramo krmiti ne le letno, ampak tudi zimsko slamo in sicer rez, ker je ta način najbolj priporočljiv zaradi varčnosti. Ker pa ima sama slama v primeri s senom zelo malo redilnih snovij, moramo pomagati z dodatki. Kot taki dodatki pridejo v vpoštev: žitna zdrob, lanene, repičine, solnčnice, bučne prge, prge iz morskega semena, zemeljskega oreha, bombaževega semena, rižna krmilna moka, mlato ali sladovi otrobi (treber), konjski bob, grašika, otrobi i. t. d. Izbrali si bomo seveda ono sredstvo, ki nam zaradi cene najbolj primerno. C. kr. stajerska kmetijska je poskrbela za to, da bodo štajerski kmetje taka krmila letos lahko kupovali za kolikor mogoče ugodne cene.

Taka mešana krma se pripravlja nekako na sledeči način. Za eno dojno kravo rabimo vsak dan okoli deset kg slamnate rezi, h kateri lahko primešamo seneni drob. K temu moramo dati kake 3 kg zgore omenjenega krmila in sicer n. pr. 1 kg lanene prge, 1 kg mlata, 1 kg žitne zdrobi ali otrobov. Rez zamočimo 2 do 3 ure, predno jo krmimo, s kakimi 12 do 15 l vode in jo potem dobro pomešamo s krmilom. Vode moramo dati samo toliko, da se krmilo dobro drži rezi. Druga vrsta mešanice bi bila sledeča: Na 10 kg slamnate rezi damo do 20 l tople vode, k temu denemo krmilo in pustimo, da stoji vsa mešanica 12 do 18 ur; s tem se krma sama zagreje in se začne kvasiti. Sicer gre pri takem kvašenju nekaj redilnih snovi v izgubo, a živine tako krmo potem bolje izrabijo.

V mnogih krajih, posebno v bregovih, pa tudi take krme ne bo mogoče delati, ker bo premalo slame; tam opozarjamo na krmo, ki se je v hudi suši leta 1904. zelo dobro obnesla; to je resje ali starovičje (Heidekraut oder Erika), ki pokriva na suhih bregovih večje velike

ploskve. Tajni svetnik dr. Kühn je dajal leta 1904. $\frac{3}{4}$ starovičja in $\frac{1}{4}$ slamnate rezi, ne da bi bil opazil, da je ta nenavadna hrana kravam kakor koli škodila. Glede redilne vrednosti stoji starovičje med letno in zimsko slamo; če ga tudi ne bomo krmili, vendar si moramo to zapomniti, posebno, ker ga bomo letos rabili namestu slame za steljo. Drugi nadomestki za steljo bi bili n. pr.: šota, ki jo hoče letos oskrbovati c. kr. kmetijska družba, listje, igličje, žagovnica in prst.

Krmili bi po potrebi lahko tudi: listje topole, jagnjedov, lip, jelš, brez, jesenov, bukev, hrastov, lesk; odrezane vejice se povežejo v snopiče in se dobro posušijo; listje vseh teh dreves ima po večini isto redilno vrednost ko seno. Po mnogih gozdih je trava tako velika, da jo bo vredno kositi in posušiti. V vinorodnih krajih se zbere v avgustu trsno listje, se posuši in za zimo zmeša z rezjo. Listje divjega kostanja ima tudi razmeroma zelo veliko redilno vrednost, samo predno ga krmimo moramo bridke tvarine izlužiti. Tudi tako gosta in nadležna pirnica, je, če jo operemo in posušimo, dobra krma.

Nazadnje moramo gledati tudi na to, da bomo po zimi kolikor mogoče dolgo pasli; če damo živini, predno jo ženemo na pašo, malo suhe krme, jo lahko brez nevarnosti tako dolgo pasemo, dokler ne nastopi huda slana.

Brez dvoma je naš položaj zaradi pomanjkanja krme zelo resen; vendar se lahko tolažimo s tem, da nam je dobrotna mati narava dala po gozdih in poljih marsikatero sredstvo, s katerim si lahko pomagamo. Iščimo ta sredstva, rabimo jih in upajmo, da bomo tako srečno prebili najhujši čas pomanjkanja.

Ravnatelj Vincenc Göhlert.

Dveletno poskusno gnojenje trav- nikov na Štajerskem.

Napisal dr. Ed. Hetter.

(Konec.)

Podatki drugega poskusnega leta 1907.

V navodilih za udeležbo pri poskusnem gnojenju travnikov so bili udeleženci prošeni, naj senski pridelek tudi drugo leto stehtajo, da se bo spoznalo poznejše učinkovanje gnojila in da se bo na ta način lahko določil skupen, popolen znesek pridelka, ki se je dosegel z gnojenjem.

Drugo poskusno leto je prišlo 44 poročil, to se pravi, le polovica udeležencev je imela priliko in vztrajnost, da je poskuse izvedla tudi do konca. Kakor se nam poroča, ni bilo tega toliko krivo pomanjkanje dobre volje, ko razne razmere n. pr. neugoden čas košnje, prememba posesti, bolehavost in razne druge neprilike. Vse to je zakrivilo, da se v drugem letu pridelek ni pravočasno stehal. Dasi so se na ta način številke, ki smo jih imeli prej v tako lepem številu na razpolago, precej skržile, vendar še je ostalo zadostno število poskusov, da si lahko tudi o drugem letu ustvarimo končno sodbo.

Dolgotrajna suša meseca avgusta in septembra ni bila rasti otave ravno ugodna, tako da je na mnogih krajih niti kositi niso mogli.

Vkljub vsemu temu smo videli, da se je dejstvo, ki smo ga konstatirali za prvo poskusno leto, ponovilo tudi drugo leto. Prirastek je bil pri otavi večji ko pri senški košnji, kar se vidi iz sledeče tablice.

Leto 1907	Negno- jeno	Gno- jeno	Večji pri- delek	Pri- rastek
	q	q	q	%
Sena v	30.2	45.7	15.5	51.3
Otave 44 slučajih	19.9	27.7	10.7	63.3
Skupno na 1 ha .	47.1	73.4	26.2	55.6

Tako je bil torej izračunan pridelek za drugo leto na 1 ha; na negnojenem travniku sena 30.2 q, otave 19.9 q, skupno torej 47.1 q; na gnojenem travniku sena 45.7 q, otave 27.7 q, torej skupno 73.4 q. Torej je v vseh 44 slučajih znašal povprečno večji pridelek 26.2 q.

Učinek, ki se je dosegel na zemlji, gnojeni s Tomaževo žlindro in kajnitom, v drugem letu, je bil torej po tem takem mnogo večji, ko prvo leto. Prvo leto je znašal prirastek povprečno 18.4 q, drugo leto pa 26.2 q, torej za 7.8 q več, kar je očitiden dokaz, kako zelo se izplača izdatno gnojenje ravno pri travnikih, ki morajo v tem oziru navadno trpeti lakoto.

Skupen uspeh obeh poskusnih let se da najbolje pokazati s sledečim pregledom.

Leto	Gnojenje na 1 ha	Sena na 1 ha v q	Večji pridelek v q	Vrednost tega pri- delka v K	Stroški gnojenja v K	Z gnojenjem dose- ženi čisti dobiček v K
1906	a) brez gnoja	45.8	—	—	—	—
	b) 600 kg Tomaževe žlindre 600 kg kajnita	64.2	18.4	92.0	71.4	20.6
1907	a) brez gnoja . .	47.1	—	—	—	—
	b) brez drugega gnojenja . .	73.4	26.2	131.0	—	131.0
Skupno v 2 letih . .		44.6	223.0	71.4	151.6	

Za zgore navedeni razračun smo postavili ceno za en meterski stot = 100 kg sena 5 K pač zelo nizko; za Tomaževo žlindro (18%) smo zaračunali za 1 q K 6.90 in za 1 q kajnita K 5.—, cene, ki so za ta gnojila sedaj navadne. Stroški gnojenja znašajo torej, ker računamo na ha 6 q Tomaževe žlindre in 6 q kajnita, na ha (malo manje ko 2 johi) K 71.40.

Poskusi, ki smo jih, da bi določili učinkovanje umetnih gnojil v drugem letu, so pač dovolj razločno pokazali, da se vidi učinek kalifosfatnega gnojenja v veliki meri, kajti prvo leto se je pridelalo 18.4 q, drugo leto pa celo 26.2 q krme več ko na negnojenem. Tako se je v dveh letih na 1 ha dosegel z gnojenjem s Tomaževo žlindro in kajnitom, ki sta nas stala 71 K 40 v, pri krmi skupen čisti dobiček 151 K 60 v.

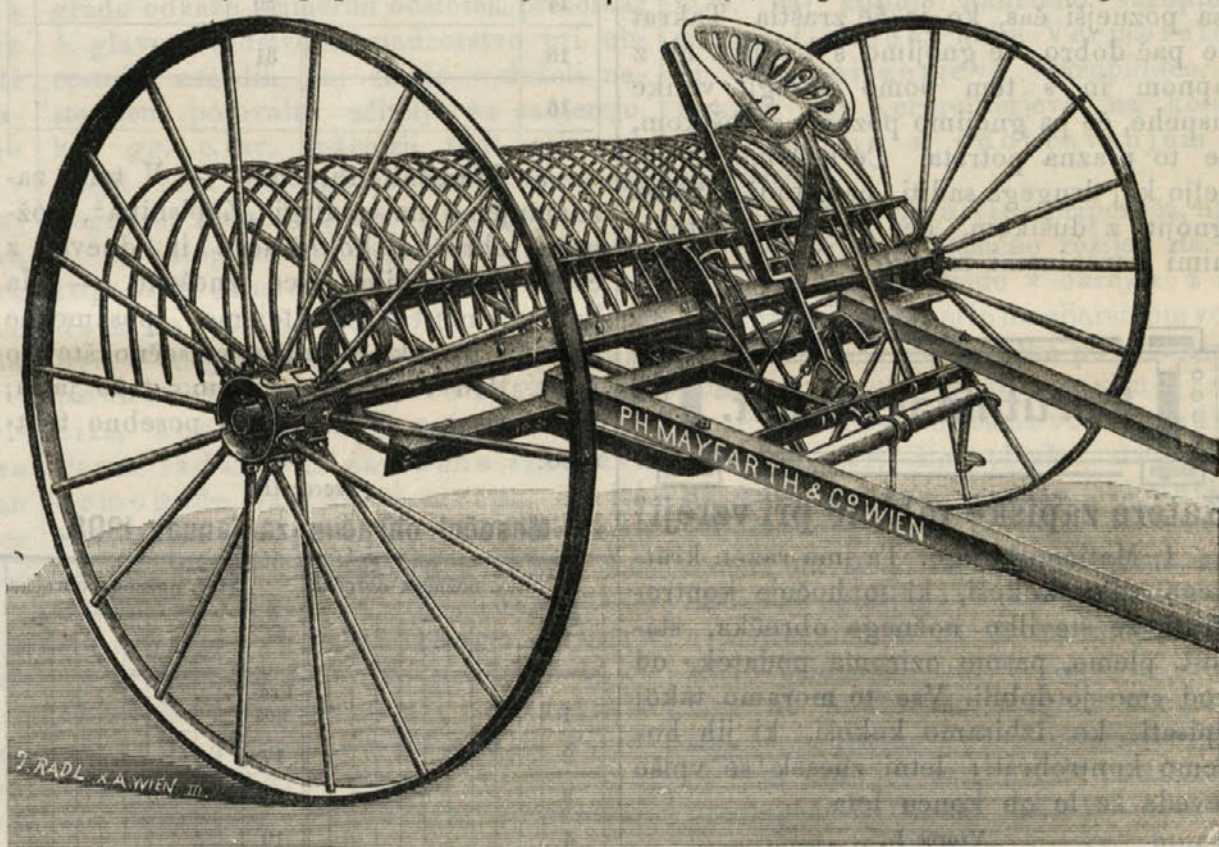
Naš spis je nadalje dokaz, da je pravilno mneje, da se mora gnojenje pri travnikih (kakor tudi pri drugih večletnih kulturah), opazovati najmanj dve leti in da se poskuševavec ne sme zadovoljiti s tem, da bi določil samo pridelek enega leta. To pa iz tega vzroka, ker lahko uspeh gnojenja pravilno ocenimo še le čez nekoliko let, ker je učinek kalifosfatnega gnojenja, kakor smo videli, zelo močan in ker se lahko drugo leto pokaže

še v mnogo večji meri ko prvo. To pa nam bo dalo tudi drugo korist pri našem gospodarstvu. Uvideli bomo, da nam ni treba vsako leto, ampak le vsako tretje ali četrto leto gnojiti travnike z umetnim gnojilom.

Dasi je dokazano, da se gotovo izplača gnojiti travnike s kalijevim fosfatom, vendar bi ne bilo nikakor pravilno, če bi menili, da moramo travnike gnojiti vedno le s kalijem, fosforjevo kisline in apnom, da dobimo velike in lepe pridelke. Kakor spreminja enostransko gnojenje z gnojnico, to je z dušikovimi spojinami, zelo neugodno rastlinje travnika, tako lahko z močnim rudninskim gnojenjem, to je s kalijevimi solmi in fosfati, sicer zelo pospešimo rast deteljice in raznih deteljnih vrst, vendar pa boljših travniških rastlin ne bomo mogli lepo podpirati. Tudi pri gnojenju je, kakor povsodi drugje, srednja pot najboljša pot.

Grablje za košnjo in žetev za eno konjsko moč.

Te, nanovo konstruirane grablje (Glej sliko!) so narejene popolnoma iz jekla



in kovanega železa. V delovanje se jih lahko spravi z mehanizmom, ki ga lahko doseže vodnik ali z ного ali z roko. Kolesa so visoka in imajo dvojen rob; zoblje so narejeni iz najboljšega angleškega jekla tako, da zavzamejo pri delu mnogo prostora in da zato mnogo opravijo.

Te grablje izdeluje tvornica za stroje Ph. Mayfarth & Co., Dunaj, 2. okraj, v štirih različnih vzorcih in sicer: z 28, 30, 32 in 36 zobmi. Ta tvornica pošilja ilustrirane cenike brezplačno in poštne prosto.

Detelja in gnojila.

(Poročilo deželne vino- in sadjerejske šole v Mariboru.)

Če pametno pridelujemo deteljo, si ne dobimo le mnogo in dobre krme, ampak si zboljšamo zemljo tudi stem, da napravi detelja mnogo črne prsti in spravi v zemljo mnogo dušika. Kakor znano, rabijo metuljčastocvetne rastline dušik, ki je v zraku, česar druge rastline, n. pr. različne vrste žita, ne morejo. In detelja

spada med rastline prve vrste. To dejstvo je spravilo več kje ljudi na napačno misel, da rabi detelja sicer kalij, fosforjevo kislino in apno, ne pa tudi dušik. Možnost, jemati dušik iz zraka, pa je pri detelji vezana tesno z njenim skupnim življenjem z malimi živalicami, ki jih imenujemo bakterije. To se zgodi samo tedaj, če je tako skupno gospodarstvo res potrebno in to je takrat, kadar primankuje detelji dušika. Te bakterije se bodo našle navadno tam, kjer se večkrat detelja seje, v prav velikem številu. Če jih ni, potem se morajo spraviti v to zemljo na ta način, da se prst cepi z Nitroginom, ki se dobi pri gospodarskih poskusnih postajah za zelo malo ceno. Bakterije prodrejo v deteljine koreninice, ki vsled tega otečejo; v takih otokih se potem bakterije zelo hitro razmnožujejo, dokler ne dosežejo viška svojega razvoja. Do tega časa so za deteljo brez pomena. Živijo še nadalje in se mastijo, dokler jih deteljina korenina, ko so se razvile že zelo daleč, ne povžije. Pri tem dajejo deteljini korenini razen drugih lahko zavžitnih snovij tudi množino dušika, ki ga detelja lahko vzame v se. Tega dušika pa bakterije niso vzele iz zemlje, ampak iz zraka. Iz tega sledi,

da je detelja, dokler ne povžije bakterij, ki so v njenih koreninah, ravnotako navezana na dušik, ki je v zemlji, kakor druge rastline in da dobi še le z bakterijami dušik iz zraka. Če torej ni v prsti dušika, ki je potreben za prvi štadij deteljinega razvoja, potem je seveda umljivo, da ga moramo spraviti z gnojenjem v zemljo. Tega dušika seveda ne sme biti ne preveč in ne premalo, ker bi v prvem slučaju dobili premajhen pridelek v drugem slučaju pa se na koreninah ne bi naredile prej opisane otekline in tako bi ne dobile rastline dušika, ki ga vendar lahko dobivajo iz zraka brezplačno.

Deželna vino- in sadjerejska šola v Mariboru je v letu 1907. naredila na lahki, suhi zemlji poskus z gnojenjem (200 q slabega hlevskega gnoja na 1 ha), ki se je zelo dobro obnesel. Gnojilo se je pri prvi setvi, tako da je dobila od gnoja nekaj prva setev, nekaj pa tudi detelja. Kot prva setev se je sejala mešanica iz 1/2 ovsa, 1/4 graholjke, 1/4 graha, za deteljo pa se

deželnemu odboru o premiranju lovljenja krtic. Poroča član O. O. g. Hotter. Ta utemeljuje in priporoča sledeče predloge sadjerejskega odseka: 1. Za vsako vlovljeno krtico se naj nastavi premija 60 v, ne glede na to, ali jo je vlovil poseben za to nastavljen lovec-mišar, ali pa posestnik sam na svojem posestvu. 2. Polovica premij se naj plača iz občinskega, polovica iz okrajnega denarja. 3. Premija se naj izplača, ko se prinese krtica. Mrtvo krtico mora oni, ki jo prinese, pod nadzorstvom kakega občinskega nastavljenca narediti neškodljivo. 4. Pri loveh mišarjih se naj ali se vsaj lahko polovica premije vračuna v plačo. 5. Plačo lovca mišarju (na dan) naj določi okrajni zastop. 6. Znesek za vsak dan mora plačati lovca posestnik ali uživač posestva. Predlog se sprejme in sklene so poročati v tem smislu visokemu deželnemu odboru.

b) Sklep 85. družbinega občnega zbora. Predlog podružnice v Mariboru: Visoki O. O. je prošni, naj z vsemi sredstvi, ki so mu na razpolago, dela na to, da se žganjarina za sadje in vse jagodne sadeže, kakor tudi za vino in vinske ostanke zniža tako, da bo znašala toliko ko v letu 1875. Danes se iz vseh teh pridelkov ne more kuhati žganjica, ker se za to žganje zaračuna davek tako, kakor za žganje špirita. Predlog podružnice v Ormožu: Visoki O. O. se prosi, naj izposluje, da se zniža žganjarina za vsake vrste sadje in jagodne sadeže, kakor tudi vinske ostanke do onega zneska, ki ga je znašala v prejšnjih letih (1873).

c) Predlog podružnice v Mariboru, naj se izdela spomenica za znižanje žganjarine. Poroča član O. O. g. Hotter. Poročevavec opiše ves trud, ki ga je imel O. O. s to zadevo že par let sem, prečita spomenico, ki jo je predložil g. Girstmayr iz Maribora in priporoča sledeči sklep: „S pomočjo spomenice kmetijske podružnice v Mariboru naj se pošlje vloga „Osrednjemu zavodu za varstvo kmetijskih koristi“ in „Vodstvu proste agrarne zveze“ v državni zbornici s prošnjo, naj skušajo pri debati o predlogi žganjarine, ki jo bo predlagalo finančno ministrstvo, uveljaviti gotovo upravičeno zahtevo kmetovavcev, da se žganjarina, ki se je doslej zaračunala po vsebini alkohola, pri žganju iz doma pridelanega sadja, jagodnih sadežev, tolkle, vina in ostankov pri prešanju tolkle in vina in pri vretju, zniža zopet do nekdanjega zneska. Dalje naj delajo na to, da se bodo v novem osnutku postave kmečki domači kotli ločili od gospodarskih in industrijskih žganjarij za špirit in da se bodo določili posebni, za male obrate primerni predpisi. Se sprejme.

d) Sklep 85. občnega zbora. Predlog podružnice pri Št. Ilju v Slov. gor.: O. O. naj na pristojnem mestu dela na to, da se za oskrbovanje dreves porabi vedno strokovno izobrazena moč, oziroma da se c. kr. cestarji pošljejo na tečaje za drevesne paznike in naj se pri sajenju dreves ob okraj-

nih cestah sadijo samo take vrste, ki so za to primerne, n. pr. velika renska bobovka, Huberjeva moštovka, Weilerjeva moštovka i. t. d., oziroma, da se mlada, že vsajena drevesa precepijo s temi vrstami. Poročevavec, član O. O. g. Zweifler, predlaga in utemeljuje sledeče predloge: „Slavni O. O. naj dela pri c. kr. namestnji na to: 1. da se bode pri novih nasadih ob okrajnih cestah gledalo na primerno razdaljo med posameznimi drevesi (vsaj po 12 m v trikotu) in da se cepijo le sledeča jabolka: velika renska bobovka, Huberjeva in rdeče progasta moštovka, hruška pa le Weilerjeva moštovka; 2. da se bolna, posebno rakasta, drevesa odstranijo in nadomestijo z drevesi zgore omenjenih vrst. Manj vredna drevesa (divjaki) in za občestne nasade neprimerna naj se z zgore omenjenimi vrstami precepijo; 3. da se bodo vsi cestarji ob okrajnih cestah udeležili tečaja za drevesne paznike na vinorejski šoli v Mariboru ali onega, ki ga bo priredil deželni potovalni učitelj za sadjerejo, K. Größbauer, da bodo vedeli, kako se naj ta drevesa sadijo in kako se naj ravna z njimi. Cestarjem se naj za nagrado odkaže primeren odstotek pridelka; 4. glavno vodstvo in nadzorstvo pri občestnih nasadih naj imajo v deželi nastavljeni potovalni učitelji za sadjerejo, ker gg. c. kr. inženirji tudi pri najboljši volji ne morejo vedno pravega pogoditi. Predlog se sprejme.

e) Sklep 85. občnega zbora. Predlog podružnice Kaindorf: Naj se dela na to, da se bodo škodljive ptice roparice, posebno pticam pevkam tako škodljive srake uničile, ker je sadjerejem vključ vsem izdatkom za razna sredstva nemogoče iztrebiti mrčes, če jih v tem ne podpirajo ptice pevke in če se ne pokončujejo njihovi sovražniki. Zato se naj obrne O. O. do štajerskega deželnega odbora za sredstva, da se te pevkam tako škodljive roparice ali postreljajo ali kako drugače pokončajo. Predlog podružnice Rogatec-Slatina: Za varstvo največjih sovražnikov mrčesa, ptic pevk, naj se prisili najemnike lovov, oziroma občine, da postreljajo vrane in srake, ki se posebno po ravninah tako zelo množijo. Predlog podružnice Kaindorf: O. O. naj dela na to, da se bodo dajale za streljanje ptic roparic in plenjenje njihovih gnjezd premije in da se bo ljudstvo na to opozorilo in o tem poučilo. Poroča član O. O. Zweifler. On utemeljuje in stavi sledeči predlog sadjerejskega odseka: O. O. c. kr. kmetijske družbe sklene poprositi visoki deželni odbor štajerski: 1. Naj izposluje pri visokem deželnem zboru, da se bodo za streljanje in lovljenje srak, vran, šoj, srakoperov in kraguljev plačevale enake premije, ko za pobijanje gadov in modrasov; 2. naj naprosi namestnijo, da opozori podrejene politične urade, naj na primeren način opozorijo ljudstvo na §§ 66. in 67. nove lovske postave, tudi naj naročijo lovca, naj teh ptic ne zatirajo samo z lovom in streljanjem, ampak

tudi z razdiranjem njihovih gnezd. 3. Osebam, ki jim je naročeno, da streljajo te ptice, naj ne bo treba vzeti lovske karte, ampak samo orožni list. Najemnik lova naj določi svojim lovcom za streljanje teh ptic primerne nagrade. Predlog se sprejme.

f) Poročilo in predlog glede vporabe karbolineja in arzena pri pokončevanju drevesnih škodljivcev. Poročevavec član O. O. Zweifler govori obširno o poskusih, ki so jih v tej stvari delali na mariborski vinorejski šoli. Iz teh poskusov sledi, da odločilnih uspehov za sedaj še ni in da se za sedaj še ne more svetovati sadjerejem, naj za pokončevanje drevesnih škodljivcev rabijo karbolinej in pariško zeleno barvo. Zanimivo poročilo se vzame na znanje.

g) Sklep O. O. z dne 12. maja 1908. Sadjerejskemu odseku se naroča, naj poroča s porabnostmi raznih sistemov drevesnih škropilnic in naj z ozirom na ceno stavi predlog, kateri sistemi se naj kupujejo za podružnice. Poročevavec član O. O. Zweifler naznani, da je odsek po temeljitem posvetovanju sklenil svetovati O. O. naj kupuje nahrbtne škropilnice sistema Czimek, dalje Vermorelovo in Schweitzerjevo škropilnico, za ravnice pa Kernreuterjevo na kolesih. Se sprejme z odobravanjem na znanje.

Član O. O. Zweifler priporoča, naj se naprosi osrednjo tobačno režijo, da poskrbi za to, da bode v okrajih z zelo razvitim sadjarstvom in hmeljarstvom vedno dovolj tobakovega izvlečka po tobakarnah v zalogi. Predlog se sprejme.

Prošnja za ustanovitev podružnice c. kr. kmetijske družbe v Slivnici (okraj Šmarje pri Jelšah). Poročevavec član O. O. g. Klammer omeni, da se je iz občin Slivnica in Sv. Štefan že oglasilo 112 posestnikov za vstop v podružnico in da bi se tej podružnici lahko pridružili tudi kmetje iz Žusma. Ker ne ugovarjajo druge v okraju obstoječe podružnice proti ustanovitvi nove in ker se je ustanovitev priporočala, predlaga: O. O. naj pritrdi ustanovitvi kmetijske podružnice c. kr. kmetijske družbe v občini Slivnica, okr. Šmarje pri Jelšah, z okrožjem občin Slivnica, Sv. Štefan, mogoče tudi Žusem. Predlog se sprejme.

Prošnja za ustanovitev podružnice kmetijske družbe v Apačah (okraj Radgona). Poročevavec član O. O. g. Reitter omeni, da je ustanovitev te podružnice nasvetovala okrajna podružnica in okrajni načelnik v Radgoni in da je zelo priporočila vredno, če se za sedem občin na desnem murskem bregu ustanovi posebna podružnica. Ker je pripravljeno zborovanje v Apačah pokazalo zanimanje za to podružnico in ker je že pri prvem zborovanju vstopilo 48 kmetovavcev, zato predlaga: Osrednji O. naj potrdi ustanovitev te podružnice. Predlog se sprejme.

Poročila in predlogi živinorejskega odseka: Podpredsednik vitez pl. Plessing kot načelnik tega odseka nasvetuje, naj se odsek nanovo konstituirata. Predsednik prečita tozadevne določbe pravil

in nato se sklone, da se konstitucija tega odseka preloži na dnevni red prihodnje seje, kar pa odseka v njegovem delovanju prav nič ne ovira.

a) Posvetovanje o podporah za mlekarstvo in o določbah, ki jih je v tej stvari podalo visoko c. kr. poljedelsko ministrstvo. Poroča drugi podpredsednik Roman Neuper. On naznani, da se je v zadnji seji živinorejskega odseka sklenilo priporočati visokemu O. O., naj za natančno posvetovanje o tej stvari izvoli poseben odbor, ki naj sestoji iz dveh zastopnikov O. O. zastopnika zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem, deželnega potovalnega učitelja za živinorejo, g. Jelovška in iz obeh ravnateljev deželnih poljedelskih šol v Grottenhofu in Grabnerhofu. Kot zastopnika O. O. priporoča živinorejski odsek gg. dr. Erika Klusemanna in strokovnega učitelja Erharta iz Maribora. Se vzame z odobravanjem naznanje.

b) Podružnica Št. Ilj v Slov. gor. je proti uvajanju montafoncev v svoj okoliš, ki so bili zadnjič tam premirani. Poroča član O. O. g. Zedlacher. On priporoča, naj se pritožba podružnice predloži visokemu deželnemu odboru, s prošnjo, naj o stvari poizveduje in naj v smislu postave za živinorejo vso stvar reši. Istočasno se opozori podružnica v Št. Ilju v Slov. gor., naj vložijo pri okrajnem zastopu v Mariboru prošnjo, da se njen okoliš proglasi za čist plemenski okoliš marijadvorske pasme. Predlog se sprejme.

Podružnica v Studenicah prosi, naj se kmetško knjigovodstvo, ki ga je napisal strokovni učitelj Peter, izda tudi v slovenskem jeziku. Poroča član O. O. g. Klammer. Poročevavec govori najprej o uspehih knjigovodstvenega tečaja in izrazi svoje posebno zadovoljstvo s Petrovim knjigovodstvom, ki ga je izdala kmetijska družba. Zahteva podružnice se mu zdi popolnoma upravičena. Ker pa ima O. O. zelo malo sredstev na razpolago, zdi se mu pred vsem potrebno, da se poizve, koliko izvodov se bo rabilo in zato predlaga sledeče: Pisarni kmetijske družbe se naroča 1. naj z okrožnico povpraša slovenske podružnice, koliko izvodov knjigovodskih vzorcev z navodilom vred bi rabile. Poleg tega bi se morala objaviti primerna cena. 2. Poiskal se bo, če mogoče, v knjigovodstvu izobražen predstavljavec, ki bi prevedel obrazce in navodila; poizvedeti se mora, koliko bo za to zahteval. 3. Poizvedeti se mora, koliko bi stal tisek 1000 izvodov obrazcev in navodila. Če bi morala biti izdaja večja, potem se naj prosi visoko c. kr. poljedelsko ministrstvo in visoki deželni odbor podpore. Se sprejme.

Hmeljarski svetovavec deželnega kulturnega sveta za kraljevino Češko, nemški oddelek v Pragi, Karl J. Hoffer, prosi, da bi se naj podpiralo njegovo mnenje, da se naj v povzdigo hmeljarstva dobi zanesljiva statistika o sajenju in rabi hmelja. Poročevavec član O. O. gospod Sutter govori obširno o velikem pomenu statistike za povzdigo hmelja in predlaga: O. O. skleni: 1. Obema hmeljarskima društvoma na Štajerskem se naj pošlje po en prepisek dopisa hme-

ljarskega svetovavca za kraljevino Češko s prošnjo, da naj, če drugače ne, vsaj približno navedejo vse potrebne podatke in jih predložijo O. O., razen onih, ki so označeni v točki 7. in ki se tičejo izdelovanja piva. 2. Pisarna naj prosi deželno nadzorstvo za izdelovanje piva, da naznani O. O. v točki 7. označene podatke o množinah izvarjenega piva. 3. Od južnoštajerskega hmeljarskega društva se naj zahteva, da sestavi s pomočjo natančnih podatkov pregled o pridelovanju hmelja na južnem Štajerskem, kakor ga je izdalo društvo za severnovzhodno hmeljerejo v letih 1884 in 1904, da se bo na tak način dobil natančen in zanesljiv pregled vsega štajerskega hmeljarstva. 4. Obe hmeljarski društvi se vpraša, ali bi se v letu 1908 udeležili na lastne stroške hmeljarskega posvetovanja v Pragi. 5. Obema hmeljarskima društvoma se dovoli, da smeta za sestavo hmeljarske statistike in za pokritje potnih stroškov na hmeljarsko posvetovanje v Pragi vzeti primerne svote iz državnih subvencij, ki sta jih dobili. Predlog se sprejme.

Kmetijska družba v Krakovem prosi, naj se pridružimo njeni peticiji glede spremenitve sedanjega procesnega reda. Poroča glavni tajnik. On utemeljuje potrebo, da se v kmetijskih spornih zadevah pritegnejo praktični kmetovavci kot lajiki sodniki in da se naj za prepire v najemninskih stvareh sodi pri kolegijatnem sodišču, ki naj sestoji iz dveh sodnikov po poklicu in kmeta kot sodnika lajika in predlaga sledeče: 1. O. O. naj se v tej stvari obrne na vodstvo nemške agrarne stranke in proste agrarne zveze, da naj podpirata ta predlog. 2. Družbi v Krakovem se naj naznani ta sklep, s katerim smo se pridružili njeni zahtevi in naj se ji obenem naznani, da bomo stopili v tej stvari v zvezo z agrarnimi poslanci in zvezami v državnem zboru. Predlog se sprejme.

Glavni odbor 53. potovalnega zborovanja nemških, avstrijskih in ogrskih čebelarjev v letu 1908 v Dunajskem Novem mestu prosi za družbine kolajne. Poroča glavni tajnik. O. O. sklone ugoditi prošnji in dovoliti eno zlato in tri srebrne kolajne.

Nato se reši nekaj prošenj za sejme, med njimi tudi prošnja občine Luče in Šmarje pri Jelšah.

Potem podeli predsednik besedo gospodu članu O. O. dr. Klusemannu, ki želi nekaj vprašati. On opozarja glede trgovinske pogodbe s Srbijo na sklepe 85. občnega zbora družbe in O. O. Vkljub temu odklanjajočemu stališču štajerske kmetijske družbe, ki ga je zavzemala glede trgovinske pogodbe s Srbijo, se je priložila družbinemu listu od poljedelskega ministrstva poslana brošurica „Der serbische Handelsvertrag — ein Sieg der Agrarier“ in s tem se je v krogih družbinih članov povzročilo razburjenje; bilo je precej članov, ki so zaradi tega hoteli že iz družbe izstopiti. Od mnogih strani je že bil vprašan o tem in ljudje so ga opozarjali na to, da je mnogo udov, ki so brali brošuro, dobilo na ta način napačne pojme o trgovinski pogodbi s Srbijo, ker še ne morejo prav pregledati in umeti celega položaja. Naprošen od

velikega števila družbinih članov udano vpraša predsedstvo, ali bi ne bilo mogoče, omenjeno brošurico z ozirom na stališče, ki ga je v tej stvari zavzela kmetijska družba, odkloniti kot prilogo. Predsednik odgovori, da ne dvomi niti trenutek, da bi to bilo mogoče, ker se vposlano prilogo lahko ali sprejme ali pa zavrne. Ali pa bi bil tak korak primeren v času, ko prosi družba visoko poljedelsko ministrstvo za zvišanje prispevka za svoj list, da bi ga lahko izdajala vsak teden, tega pa kar tako ne more reči. S stališča pravičnosti, meni, se tudi visoki vladi ne more kratiti pravice, da svoje stališče v kaki stvari precizira in poda javnosti. Misli nadalje, da lahko družbini člani vsebino brošure iz strokovnega in agrarnega stališča popolnoma pravilno ocenijo in nasproti javnosti bi ne mogli trditi kaj drugega. Sicer pa s tem, da se je knjižica kratkoma priložila, nikakor ni rečeno, da se je predsedstvo, ki je prilogo sprejelo, ali uredništvo, ki jo je priložilo, poteza za njeno vsebino ali da se strinja z njo. Gospod glavni tajnik Juvan opozarja na to, da se je na listu izrečno tiskalo, da se je brošura priložila „Po naročilu poljedelskega ministrstva“ in meni, da se člani družbe zaradi tega pač niso dali motiti v svoji sodbi o posledicah, ki jih bo za nas imela trgovinska pogodba s Srbijo. Dr. Klusemann opozarja na način, kako si je pomagala kmetijska družba v Tropavi. Priložila je brošuro, res, a na načelni strani lista je opozarjala na resolucije, ki jih je v tej stvari sprejel njen občni zbor in je povdarila, da ji zaradi tega ni treba natančneje govoriti o vsebini brošure. Tako bi se lahko tudi pri nas napravilo. Podpredsednik Neuper želi, da se naj člane družbe pouči, da zavzema O. O. v tej stvari še vedno isto stališče ko prej, ki ga je izrazil v mnogih sejah in tudi na 85. občnem zboru družbe. Stališče vlade ni pravilno, ker se je zmanjšal izvoz naše živine v Nemčijo. Predsednik omeni, da se bo današnji razgovor o tej stvari priobčil v družbinem listu in da bodo tako člani dovolj podučeni. Se vzame na znanje.

Ker je trajala seja že 4 in en pol ure, se čitanje dopisov preloži na sledečo sejo. Zapisnik zadnje seje O. O. se odobri, predsednik določi prihodnjo sejo na dan 14. julija ob 9. uri predpoldne in zaključi zborovanje.

Opozarjamo.

Svoje cenjene naročnike in bravce, da je današnji številki priloženo poročilo kalijevega sindikata „O gnojenju ozimne rži in pšenice z umetnimi gnojili“.

Uredništvo.

Pristen je Thierryjev balzam

le z nuno kot varstveno znamko. Pošilja se najmanj 12 polozelena vičnih, 6 celih ali 1 patent-družinska steklenica 191a-13 za K 5.—. Zavoj prost.

Thierryjevo centifolijino mazilo

Najmanj se pošlje 2 dozi za K 3.60. Zavoj prost. Povsodi priznana najboljša domača sredstva zoper želodčve težave, zgago, krče, kašelj, aluzavost, vnetje, rane, praske i. t. d. Naročilo ali nakaznica se naj naslovi na:

A. Thierry, lekarna „pri angelju varhu“, Pregrada pri Rogatcu

Dobi se tudi v mnogih lekarnah.

ZADRUGA.

Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem, r. z. z o. p.
Gradec, Franzensplatz št. 2.

Zapisnik

VIII. rednega občnega zbora zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem, ki se je vršil 4. junija 1908 ob 11. uri prepoldne v hiši deželnih stanov v Gradcu pod predsedstvom predsednika nadzorstvenega sveta, njega ekscelece gospoda deželnega glavarja Edmunda grofa Attems. (Dalje.)

Z zadevo sistemiziranja mest, oziroma plač, so se pečale že upravne korporacije zveze. Glede starostnega zavarovanja se je državno zavarovanje vzelo na oko. Tozadevno pa se ni še nič določilo, ker se je na občnem zboru članov splošne zveze na Dunaju, ki se je vršil 29. novembra 1907., govorilo v zavarovanju in ker se je v interesu skupnega postopanja v tej stvari, ki se naj vrši od strani vseh gospodarskih zvez in zadrug, sklenilo, naj odbor splošne zveze na Dunaju poroča o ustanovitvi penzijskega in oskrbovalnega zavoda za uradnike in sluge splošne zveze, pri njej včlanjenih gospodarskih zvez in njihovih članic, a še pravočasno, tako da se bo ta zavod lahko ustanovil že pred 1. januarjem 1909.

Z združniškega stališča je bilo popolnoma primerno, da se je tem težnjam posvetila popolna pozornost, vendar pa se mora pri naši zvezi pripraviti vse že prej, tako da se bodo uradniki tudi tedaj, če se ne osnuje provizijski in penzijijski zavod, kar se namerava, lahko na kak način zavarovani.

V statusu nastavljenecv in zvezi prideljenih deželnih revizijskih uradnikov, ki so v zvezini službi, so se zgodile sledeče spremembe:

Z ozirom na krvavo potrebno razširjatev revizije se je dolgoletni zvezin revizijski uradnik Albin Ahčin zaradi njegove posebne sposobnosti imenoval za revizijskega nadzornika za vse zadruge in društva, ki so včlanjena pri zvezi.

Za revizijske posle je visoki deželni odbor zvezi kot namestek za dolgoletno uspešno delujočega, a od 1. oktobra 1907 zaradi bolezni umirovljenega deželnega nadzornika Franca Senna, definitivno pridelil deželnega revizijskega nadzornika Fridrika Strickerja. Ravnotako je visoki deželni odbor za izstopivšega deželnega revizijskega uradnika Hansa Mossauerja pridelil zvezi deželnega revizijskega uradnika grofa Janeza Zedtwitza.

Neprestan razvoj v gospodarskem poslovanju, posebno pa pri blagovnem prometu kakor tudi lepo se razvijajoča in na vsako stran varna in vzorna razširjatev zvezinih podjetij v Algersdorfu je povzročila, da je bilo treba nastaviti nove delavne, pomožne moči. Velika izguba je doletela zvezo s tem, da je umrl jako delaven uradnik August Retzer, ki je vodil vso zvezino upravo v Algersdorfu. Na njegovo mesto je bil poklican dolgoletni uradnik pri blagovnem prometu Hans Goack. Ker je uradnik Jožef

Pyrker, ki je bil dotlej nastavljen pri zavodu za vnovčevanje sadja, prosil, da se ga odstavi, se je sprejel v zvezino službo v to panogo za to dobro kvalificirani uradnik Jožef Karl.

Zvezin zastopnik prosi, naj se njegovo poročilo vzame na znanje in odobri.

Predsednik otvori o tem debato.

Ker se ne oglasi nihče k besedi, preide predsednik k glasovanju. Pri tem se je od zvezinega zastopnika predloženo poročilo vzelo soglasno in z velikim odobravanjem na znanje.

ad IV.

Zaradi poročila nadzorstvenega sveta k sledeči točki dnevnega reda: Predloga letnega računa in izkaza premoženja za leto 1907. in sklepanja o vporabi čistega dobička prosi predsednik predsednikovega namestnika gospoda tovarnaja Jožefa Wolfbauerja, naj prevzame predsedstvo. Ko je prevzel predsedstvo, podeli načelniku nadzorstvenega sveta besedo.

Načelnik predloži računske zaključke denarnega in blagovnega oddelka pri

zvezi skupno z izkazom rezervnega fonda in glavnega izkaza za leto 1907., opozarja na razloge posameznih točk, ki se lahko najdejo v letnem poročilu in naznani, da bo rad dal natančnejše, podrobne informacije, če jih kedo želi. Nato preide k poročilu samemu. Najprej naznani, da se je v smislu pravil nadzorovalo zvezino poslovanje in da se je knjigovodstvo in blagajna natančno pregledala.

II.

Poročila o blagovnem prometu zveze.

Za zelene setvine.

Zveza pošilja za zelene setvine takoj, dokler zaloga traja: poletno graholko, in oves od skadišča v Eggenbergu in Dunaju v teku 8 do 14 dni po naročilu: ajdo, letni grah, peščeni grah, zimski grah, lupino, drobno koruzo (činkvatin), konjski bob, žolto gorčico, peščeno graholko, zimsko graholko, zimski ječmen, rdečo deteljo.

Naročila naj se pošlejo pravočasno zvezi.

III.

Izkaz o kontokorentnem poslovanju zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem meseca junija 1908. (Promet z denarjem in blagom).

A. Posojilnice.

	Konto vloge				Konto kredita			
	Povračila vlog		Vloge		Krediti		Povračila kreditov	
	K	v	K	v	K	v	K	v
Stanje dne 31. maja 1908	—	—	7,211.226	90	2,244.721	83	—	—
Promet junija 1908	261.816	58	284.219	15	98.567	65	57.313	39
Skupaj	261.816	58	7,495.446	05	2,343.289	48	57.313	39
Proč vračila	—	—	261.816	58	57.313	39	—	—
Stanje dne 30. junija 1908	—	—	7,233.629	47	2,285.976	09	—	—

B. Druge kmetijske zadruge in društva.

	Konto vloge				Konto kredita			
	Povračila vlog		Vloge		Krediti		Povračila kreditov	
	K	v	K	v	K	v	K	v
Stanje dne 31. maja 1908	—	—	1.450	40	543.052	27	—	—
Promet junija 1908	25	—	25	—	18.000	40	2.811	98
Skupaj	25	—	1.475	40	561.052	67	2.811	98
Proč vračila	—	—	25	—	2.811	98	—	—
Stanje dne 30. junija 1908	—	—	1.450	40	558.240	69	—	—

Ves promet posojilnih društev zveze meseca junija 1908 K 701.916.77

Ves promet ostalih gospodarskih zadrug in društev meseca

junija 1908 " 20.862.38

Stanje vseh vlog koncem junija 1908 " 7,235.079.87

Stanje vsega kredita " " 1908 " 2,844.216.78

Uvoz blaga v junija 1908 " 50.213.25

Izvoz " " 1908 " 36.953.43

Skupni promet junija 1908 K 87.166.68

Število pridruženih posojilnih društev koncem junija 1908: 265.

Število ostalih pridruženih gospodarskih zadrug in društev koncem junija 1908: 64.

Uradno.

Odredbe proti svinjski rdečici.

Rdečica se pri svinjah leto za letom bolj širi, dela velikansko gmotno škodo in večkrat se moramo naravnost zaradi nje vprašati, ali se svinjereja sploh še splača. Zaradi tega je poslala namestnija vsem svojim podrejenim uradom pred kratkim potrebna navodila, kako se naj ta nevarna in strašna kuga zabranjuje in je nasvetovala, naj se to hitro dela, naj se po potrebi eventuelno porabijo na mestu uradno nastavljenih živinozdravnikov tudi drugi.

Razen vseh drugih živinozdravniških predpisov, ki se naj izpolnjujejo kolikor mogoče vestno, opozarja namestnija posebno na obširno desinfekcijo in na cepljenje svinj proti rdečici, ki se naj vrši, če treba, tudi večkrat, ker se je v mnogih slučajih že tako dobro obneslo.

Tržna poročila.

Graško tržno poročilo.

Sejm s krmo in slamo od 13. julija do 19. julija 1908. Pripeljalo se je 61 vozov s 518 meterskimi stoti sena in 36 vozov s 264 meterskimi stoti slame; sejm je bil slabše obiskan kakor pretečeni teden. Cene so bile naslednje: Seno, kisló od K 8.40 do K 10.80, sladko od K 8.60 do K 11.—; ržena slama od K 6.20 do K 7.60; pšenična slama od K 6.20 do K 7.40, ječmena slama od K —.— do K —.—; ovsena slama od K —.— do K —.—; ježna slama od K —.— do K —.—.

Sejm z rogato živino dne 23. julija 1908 Prignalo se je 620 volov, 338 bikov, 640 krav, 116 živih telet, pripeljalo se je — mrtvih telet, — svinj, — drobnice in — konj.

Izvoz na Nižje Avstrijsko: 101 volov — bikov, 38 krav, — telet; na Gornje Štajersko 182 volov, 48 bikov, 82 krav, — telet; Predarlberško: 52 volov, 35 bikov, 67 krav, 19 telet;

v Nemčijo: — volov, — bikov, — krav, — telet; v Švico: 88 volov, 45 bikov, — krav, — telet; Solnograd: 4 volov, — bikov, — krav, — telet; na Ogrsko: — volov, — bikov, — krav, — telet; v Trst: 44 volov, 12 bika, 188 krav, — telet; na Češko: 6 volov, 2 bika, 28 krav, — telet. v Moravsko: — vola, — bikov, — krav, — telet.

Cena je bila za 100 kilogramov žive teže: klavni voli, tolsti od K 72.— do K 80.— (izjemoma K 84.—), poltolsti od K 60.— do K 70.—, suhi od K 54.— do K 56.—; voli za pitanje od K 54.— do K 60.—; klavne krave tolste od K 50.— do K 64.—, poltolste od K 40.— do K 48.—, suhe od K 26.— do K 36.—; biki od K 48.— do K 68.—; dojne krave do 4. teleta od K 48.—, do K 56.—, čez 4. tele od K 40.— do K 46.—; breje od K 40.— do K 50.—; mlada živina od K 40.— do K 62.—. Za 1 kilogram mrtve teže: telet do K —.— do —.—; svinje od K —.— do K —.—; pitanske svinje od K —.— do K —.—. Sejm klavne živine dne 24. julija 1908. Zaklana živina: 963 telet, 1378 svinj, — komadov drobnice.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K —.80 do K —.96; teleta Ia (izjemna cena) od K —.96 do K 1.—; nemške mesne svinje od K 1.36 do K 1.40; nemške pitanske svinje od K 1.32 do K 1.36; ogrske pitanske svinje Ia od K —.— do K —.—; ogrske pitanske svinje IIa od K 1.32 do K 1.34; mesne svinje od K 1.26 do K 1.36 bosnjaške pitanske svinje, debele, od K —.— do K —.—; bosnjaške pitanske svinje, suhe od K —.— do K —.—; ovce od K —.— do K —.—; kozlički in jagnjeta od K 5.— do K 8.—.

Letni in živinski sejm na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, znamenovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letni in živinski sejmi.

Dne 7. avgusta na Spodnji Polskavi (svinjski sejm), okr. Slov. Bistrica; na Ptuj.

Dne 8. avgusta v Brežicah (svinjski sejm).

Dne 10. avgusta v Radgoni*; v Slovenj. Gradcu*; v Svetini**, okr. Celje; v Lončur**, pri Sv. Lovrencu na Koroški železnici**, okr. Maribor; na Gornji Polskavi, okr. Slov. Bistrica; na Spodnji Polskavi*, okr. Slov. Bistrica; pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju**, okr. Ptuj; v Podčetrku**, okr. Kozje; v Brežicah**, v Lučah**, okr. Arvež; v Ljutomeru*; v Ormožu (svinjski sejm).

Dne 12. avgusta pri Sv. Juriju v Slov. gor., okr. St. Lenart v Slov. gor.; v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; na Ptuj (sejem s ščetinarji); v Mariboru*.

Dne 13. avgusta na Bregu pri Ptuj (svinjski sejm); v Gradcu*.

Dne 14. avgusta na Ptujski (Črni) gori**, okr. Ptuj; v Arvežu (sejem z drobnico); v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 15. avgusta pri Sv. Trojici, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.

Dne 16. avgusta na Stradnu, okr. Cmurek.

Dne 17. avgusta v Mozirju**, okr. Gornji-grad; v Lembahu*, okr. Maribor; pri Sv. Vidu pri Ptuj**, v Vuzenici**, okr. Marnberg; pri Mariji Devici v Polji*, okr. Maribor; v Kapelah**, okr. Brežice; v Sevnici**, v Strassu**, okr. Lipnica; pri Sv. Jakobu*, okr. Celje; v Šmarji pri Jelšah**, v Jarenini*, okr. Maribor; v Rottenbergu, okr. Maribor; v Čermožišah**, okr. Rogatec; na Pilštajnu**, okr. Kozje.

Dne 18. avgusta v Ormožu (svinjski sejm); v Radgoni*.

Dne 19. avgusta v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Peklu*, okr. Slov. Bistrica; na Ptuj (sejem s konji, govedom in ščetinarji).

Dne 20. avgusta pri Sv. Juriju na Pesnici**, okr. Maribor; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejm); v Gradcu*.

Cena deželnih pridelkov iz Štajerskega, Avstrije in Ogrske.

Mesto	Kil	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Koruz		Proso	
		K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Celje ...	50	11	75	11	—	8	50	8	75	8	—	9	—
Ormož ...	50	11	—	10	—	9	50	8	5	8	50	8	—
Gradec ...	50	12	63	10	75	10	—	9	68	9	—	8	25
Ljubno ...	50	12	50	11	—	8	25	9	50	9	—	—	—
Maribor ...	50	11	—	9	—	8	50	9	25	8	75	8	50
Ptuj ...	50	11	50	10	50	9	—	10	50	9	—	8	—
Inomost ...	50	13	38	11	90	9	43	9	05	—	—	—	—
Celovec ...	50	—	—	10	25	9	70	9	25	—	—	—	—
Ljubljana ...	50	12	50	9	—	8	50	9	50	9	—	10	—
Pešt ...	50	12	—	10	—	6	29	8	50	6	50	—	—
Solnograd ...	50	12	50	9	60	—	—	7	95	8	80	—	—
Dunaj ...	50	11	30	10	10	7	49	8	91	8	35	—	—
Line ...	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Mesto	Kil	Ajda		Bob		Seno sladko		Seno kisló		Ržena slama		Ježna slama	
		K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Celje ...	50	10	—	10	—	5	—	4	50	3	—	2	50
Ormož ...	50	10	50	11	—	4	50	4	—	4	—	3	50
Gradec ...	50	7	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ljubno ...	50	—	—	—	—	5	—	4	25	4	20	4	—
Maribor ...	50	10	50	8	75	5	—	—	—	3	20	3	—
Ptuj ...	50	10	—	—	—	7	—	5	80	3	80	3	—

Oznanila „Gospodarskega Glasnika“ za Štajersko.

Anton Löschnigg

veletržec s papirjem, Gradec, Griesgasse 4

priporoča:

Debeli papir za vlaganje v sode in zaboje za jabolka. Zavojni papir za namizno sadje. Fino papirjevo volno za opremljanje in zavijanje jabolčnih jerbosov in zabojev. Bele in barvaste zrezke svilene papirja za nalaganje. Etikete, servijete in vrečice za sadje. Pravi pergamentni zavoj v zvitihih za pošiljanje sadja, perotnine, grozdja, sira, nadalje Hofhelmske in dunajske pase za lovljenje mrčesa, lim in naliman papir v zvitihih za lovljenje gosenic.

40a—24

Vzorci in ceniki na razpolago.

Stroj za striženje ljudi



za 3, 7 in 10 mm rez, francoski sistem K 550; isti, ameriški sistem K 650; isti, „Ideal“, zelo močen, K 950. Stroj za striženje brade, francoski sistem, reže 1 mm, K 5—; isti, zelo fin, ameriški sistem, reže 1/2 mm, K 650.

Cene od Dunaja. — Povzetje. — Kakovost zagotovljena.

Ceniki franco.

Alex. Balin, Dunaj, III/3, Salesianergasse 8/G.

Gospodje naročevalci

se uljudno naprosijo, da se pri naročevanju blaga sklicujejo na naš list.

!!! Varujte svojo živad !!!

pred hudimi muhami in obadi z izvrstnim

oljem zoper obade

1 steklenica 1 K. 1 poskusna steklenica 50 v, pri 10 steklenicah prosta poština. Dobi se v Gradcu pri: M. Weinkopf, Murplatz; C. F. Schubert, Murplatz. V Lipnici: lekarna „pri jellenu“.

Svarimo Vas pred ničvrednimi ponareditvami.

Oznanila v „Gospodarskem Glasniku“

dosežejo pri veliki izdaji največjo razširjatev.

ONI VINAR



kateri stane funt SCHICHT-VEGA MILA več, se tisočerno povrne, ker SCHICHTOVO MILO ne zajeda perila in prihrani mnogo dela.

Schicht-

217a—7

milo

Na celem svetu ni za fino perilo nič boljšega ko SCHICHTOVO MILO. Tudi je najcenejše. Pazite na vtisnjeno ime „SCHICHT“.